

СПЕЦИАЛНА НАГРАДА

Александър Антонов Кабрански

Природо-математическа гимназия „Атанас Радев“

„Образованието не променя света, а хората които ще променят света.“

Есе

Нека приемем, че човекът се ражда *tabula rasa*, тоест първоначално получава единствено екзистенция, а по-късно в рамките на битието се сдобива и с есенцията си. Тя се изразява в това, което е изписано по бялата дъска на съзнанието му, а именно досегът до образование. При едни на празната дъска ще се очертават калиграфисани букви, подредени в красиви мисли, широк мироглед и ерудирано съзнание. У други пък дъската ще е хаос, в който бродят мрачни помисли и озъбени изречения, придружени от елементарни възгледи. Единственото, което различава двете платна обаче, е ценността да се образоваш и изпълниш със знание колкото се може повече от бялото пространство.

След като вече сме плътски сътворени, ние трябва да се досътворим духовно. Демиургът на нашето духовно извисение е точно образованието, посредством което да разширим светогледа си, да създадем и умножим знанията си, да постигнем сакралното и така да станем Човеци. Хората, чийто дух е облагороден от образованието, са тези, които очертават епохи, градят света и гарантират прогреса.

Пагубно е да останеш в света на материята, характеризирайки се като човешко създание тялом, ала пълзейки по низините на заземеността. Човекът се ръководи от тласък към възход, от пулсацията да прогресира, от самоизградения инстинкт да се движи нагоре към висините на познанието. Ето този тласък, провокиран от досега с образованието, води света към развитие. Ние сме това, което сме надградили у себе си в стремежа си към себепостигане, търсещи винаги нови възможности за личностно обогатяване. Това се превръща в жизнен импулс, който се предава към другите и света. Образованият, в дълбокия смисъл на понятието, винаги е алтруист, идеалист и мечтател.

Образованието можем да мислим като демиург – то построява моста към Светая Светих на духа. Избрал възвишения път към сакралното, човекът доказва своята истинска и чиста духовност, която да го напътства. Пътят е дълъг, но също така предлага и неизброими дарове – такива, които никой не може да отнеме, а именно даровете на познанието. Този, който веднъж е вкусил от плодовете на това дърво, ще откъсва още и още, черпейки сила, вдъхновение и енергия, устремен да създава свят на изобилие и за останалите.

За такива хора знанието е жизнен импулс и неслучайно самите те се превръщат в двигател на света и ако перифразираме думите на Захари Стоянов за Ботев, те са тези, които заповядват и правят епохи. Точно те съграждат нетленното, поставят нови начала,

завъртат света напред, дърпат го нагоре. Това са личности, прозрели по-висши истини, достигнали божествени откровения за дълбините на смисъла. Те присъстват със светлата си аура, покоряват с гръмкия си глас, разбуждащ заспалите съвести, или с орловия си поглед пронизват чак до сърцето. Понякога са тихи в мъдростта си, друг път са харизматични водачи, но винаги носещи обновление – в науката, в изкуството, в духовността или в историческите скокове на народите.

Ето такъв е образованият – човек, досътворил образа си, за да си припомни подобие то си с Бога. Същевременно, постигнал познание, съответно мъдрост, той е и човекът със свой образ за света в свършените му измерения, затова е и мечтател, идеалист, чиито проекти за висш порядък тук, на Земята, са насочени към другите, често към тези, които ще останат след него, докато той се отдава без остатък, горейки във и чрез висшето си призвание. Всеки един от тях е доказателство, че „няма граници за мисълта и предели на Духа“ човешки и именно тук е разковничето за прогреса на света и човечеството.